

waniu w jakikolwiek sposób przez dom maklerski środkami znajdującymi się na tym rachunku oraz zapewnienie, że po prawomocnym zarejestrowaniu oferowanych papierów wartościowych przez sąd rejestrowy środki pieniężne zostaną bezwarunkowo wypłacone na rzecz emitenta, a wszelkie nadpłacone kwoty, w przypadku nadsubskrypcji, zwrócone klientom.

§ 4. 1. Bieżącą wysokość stopy zabezpieczenia dom maklerski ustala na koniec każdego dnia roboczego — według stanu na poprzedni dzień roboczy.

2. O każdorazowym niedotrzymaniu wymaganej minimalnej wysokości stopy zabezpieczenia dom maklerski bezzwłocznie powiadamia Komisję.

Załącznik nr 10

POZIOM ZAANGAŻOWANIA

§ 1. 1. Maksymalny poziom zaangażowania domu maklerskiego ustala się jako:

$$BPZ = \sum_{i=1}^n (p_i \times m_i) + \sum_{j=1}^k d_j$$

- 1) osiemdziesięciokrotność bieżących kapitałów nadzorowanych — w pierwszym roku działalności;
- 2) stukrotność bieżących kapitałów nadzorowanych — w drugim roku działalności;
- 3) studziesięciokrotność bieżących kapitałów nadzorowanych — w trzecim roku i następnych latach działalności.

2. W przypadku domu maklerskiego, powstałego w wyniku połączenia dwóch lub więcej domów maklerskich, na potrzeby obliczania maksymalnego poziomu zaangażowania, początek okresu prowadzenia działalności maklerskiej ustala się w sposób określony w załączniku nr 9.

§ 2. Bieżący poziom zaangażowania jest obliczany według następującego wzoru:

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- BPZ — bieżący poziom zaangażowania,
 p_i — wartość i-tego instrumentu finansowego,
 m_i — liczbę i-tego instrumentu finansowego klientów, z wyjątkiem instrumentów finansowych dopuszczonych do publicznego obrotu, zewidencjonowanych na rachunkach, o których mowa w art. 9 ust. 2 ustawy,
 d_j — środki pieniężne j-tego klienta,
 j — 1...k — klientów,
 i — 1...n — instrumenty finansowe.

§ 3. 1. Bieżący poziom zaangażowania ustala dom maklerski na koniec każdego dnia roboczego — według stanu na poprzedni dzień roboczy.

2. O każdorazowym niedotrzymaniu maksymalnego poziomu zaangażowania dom maklerski bezzwłocznie powiadamia Komisję.

1033

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 maja 2003 r.

w sprawie określenia wysokości środków własnych przeznaczonych na prowadzenie przez bank działalności maklerskiej w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności

Na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447 i Nr 240, poz. 2055 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424 i Nr 84, poz. 774) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wysokość środków własnych przeznaczonych na prowadzenie przez bank działalności maklerskiej, w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności, zwanych dalej „nadzorowanymi kapitałami”.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi;
- 2) ustawie o rachunkowości — rozumie się przez to ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 535);
- 3) ustawie o giełdach towarowych — rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 2000 r.

- o giełdach towarowych (Dz. U. Nr 103, poz. 1099, z 2002 r. Nr 200, poz. 1686 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424 i Nr 84, poz. 774);
- 4) ustawie — Prawo bankowe — rozumie się przez to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.¹⁾);
- 5) biurze maklerskim — rozumie się przez to wydzieloną organizacyjnie i finansowo jednostkę banku, w ramach której jest prowadzona działalność maklerska;
- 6) Komisji — rozumie się przez to Komisję Papierów Wartościowych i Giełd;
- 7) operacji — rozumie się przez to podejmowane przez biuro maklerskie czynności faktyczne lub prawne, w wyniku których powstają wielkości bilansowe lub pozabilansowe; do operacji zalicza się:
- a) operacje dotyczące danego instrumentu bazowego, z których wynika powstanie składnika aktywów lub pasywów bilansu biura maklerskiego,
- b) operacje, których wynikiem jest pozabilansowa pozycja pierwotna;
- 8) operacjach, których wynikiem jest pozabilansowa pozycja pierwotna — rozumie się przez to zawarcie wywołujących ten skutek:
- a) umów o charakterze gwarancyjnym,
- b) transakcji terminowych, do których zalicza się transakcje terminowe proste, transakcje terminowe opcyjne oraz transakcje terminowe złożone;
- 9) parametrach cenowych — rozumie się przez to cenę lub inny niż cena wskaźnik wartości danego instrumentu bazowego, w tym w szczególności stopę procentową oraz kurs waluty i indeks giełdowy;
- 10) dniu zapadalności pozycji pierwotnej instrumentu bazowego — rozumie się przez to ostatni dzień, w którym zgodnie z umową powinna nastąpić realizacja wszystkich zobowiązań związanych z daną pozycją pierwotną instrumentu bazowego;
- 11) rezydualnym terminie zapadalności — rozumie się przez to okres między dniem sprawozdawczym a dniem:
- a) zapadalności pozycji pierwotnej — w przypadku pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych opartych na stałej stopie procentowej,
- b) najbliższej zmiany oprocentowania — w przypadku pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych opartych na zmiennej stopie procentowej;
- 12) dniu sprawozdawczym — rozumie się przez to dzień, na który dokonuje się obliczenia całkowitego wymogu kapitałowego;
- 13) rentowności do wykupu — rozumie się przez to stopę rentowności w skali roku, przy której bieżąca wartość godziwa instrumentu bazowego jest równa zdyskontowanym, na dzień sprawozdawczy, za pomocą tej stopy wartościom wszystkich znanych przyszłych płatności z tytułu tego instrumentu zgodnie z ich rezydualnymi terminami zapadalności;
- 14) średnim okresie zwrotu — rozumie się przez to średnią ważoną liczbę lat od dnia sprawozdawczego do dnia zapadalności poszczególnych należności z tytułu danego instrumentu bazowego, z wagami równymi udziałom płatności za poszczególne okresy w całkowitej wartości godziwej tego instrumentu, przy zastosowaniu odpowiedniej dla danego instrumentu bazowego rentowności do wykupu;
- 15) zaktualizowanym średnim okresie zwrotu — rozumie się przez to średni okres zwrotu zdyskontowany za pomocą odpowiedniej dla danego instrumentu bazowego rentowności do wykupu przy założeniu rocznego okresu dyskonta;
- 16) kuponie — rozumie się przez to wyrażony w procentach iloraz nominalnej wartości jednorocznych płatności odsetkowych z tytułu utrzymywania danej pozycji pierwotnej i nominalnej wartości tej pozycji;
- 17) wartości godziwej — rozumie się przez to wartość, o której mowa w art. 28 ust. 6 ustawy o rachunkowości;
- 18) funduszu rozliczeniowym — rozumie się przez to fundusz, o którym mowa w art. 143 ust. 1 ustawy;
- 19) firmie inwestycyjnej — rozumie się przez to osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej z siedzibą na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a w przypadku gdy przepisy danego państwa nie wymagają utworzenia siedziby — z centralą na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, albo osobę fizyczną z miejscem zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, prowadzącą na podstawie zezwolenia odpowiedniego organu nadzoru działalność maklerską na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jak również instytucję kredytową z siedzibą na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, prowadzącą na podstawie zezwolenia odpowiedniego organu nadzoru działalność maklerską na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 20) instytucji kredytowej — rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 4 pkt 17 ustawy — Prawo bankowe;
- 21) banku — rozumie się przez to osobę prawną mającą siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Pol-

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535 i Nr 65, poz. 594.

skiej, o której mowa w art. 2 ustawy — Prawo bankowe;

- 22) instytucji finansowej — rozumie się przez to instytucję, o której mowa w art. 4 § 1 pkt 7 ustawy z dnia 15 września 2000 r. — Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z 2001 r. Nr 102, poz. 1117 oraz z 2003 r. Nr 49, poz. 408), z wyłączeniem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych oraz zakładów ubezpieczeń;
- 23) podmiotach powiązanych — rozumie się przez to co najmniej dwa podmioty, z których przynajmniej jeden bezpośrednio lub pośrednio sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad drugim podmiotem albo wywiera na niego znaczący wpływ lub kiedy sytuacja finansowa jednego z tych podmiotów może mieć wpływ na realizację zobowiązań przez drugi z nich;
- 24) sprawowaniu kontroli — rozumie się przez to zdolność, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 34 ustawy o rachunkowości;
- 25) sprawowaniu współkontroli — rozumie się przez to zdolność, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 35 ustawy o rachunkowości;
- 26) znaczącym wpływem na inny podmiot — rozumie się przez to zdolność, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 36 ustawy o rachunkowości;
- 27) współczynnika delta — rozumie się przez to stosunek spodziewanej zmiany ceny opcji do dowolnie małej zmiany ceny instrumentu bazowego będącego przedmiotem opcji;
- 28) ekwiwalencji delta — rozumie się przez to wartość nominalną instrumentów bazowych do otrzymania albo instrumentów bazowych do wydania, będących przedmiotem danej opcji, pomnożoną przez odpowiedni współczynnik delta;
- 29) giełdzie towarowej — rozumie się przez to giełdę, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o giełdach towarowych.

§ 3. 1. Poziom nadzorowanych kapitałów nie może być niższy niż wysokość całkowitego wymogu kapitałowego.

2. Całkowity wymóg kapitałowy jest sumą wymogów kapitałowych obliczonych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka związanego z zakresem prowadzonej przez biuro maklerskie działalności.

3. Biuro maklerskie jest zobowiązane do obliczania całkowitego wymogu kapitałowego na koniec każdego dnia roboczego — według stanu na poprzedni dzień roboczy, i porównywania tak obliczonej wielkości z poziomem nadzorowanych kapitałów.

4. Niezależnie od wysokości całkowitego wymogu kapitałowego poziom nadzorowanych kapitałów nie może być niższy niż wysokość, określonego w załączniku nr 7 do rozporządzenia, wymogu kapitałowego z tytułu pozostałych ryzyk.

5. Poziom nadzorowanych kapitałów nie może być niższy niż określona w art. 41a ustawy minimalna wysokość wydzielonego przez bank funduszu na działalność maklerską.

6. Biuro maklerskie jest obowiązane posiadać kapitały nadzorowane na poziomie zapewniającym utrzymanie:

- 1) stopy zabezpieczenia, obliczonej w sposób określony w załączniku nr 9 do rozporządzenia, na poziomie określonym w tym załączniku;
- 2) bieżącego poziomu zaangażowania, obliczonego w sposób określony w załączniku nr 10 do rozporządzenia, w wysokości równej lub niższej od maksymalnego poziomu zaangażowania określonego w tym załączniku.

§ 4. 1. Poszczególne wymogi kapitałowe oblicza się z tytułu:

- 1) ryzyka:
  - a) cen instrumentów kapitałowych w zakresie portfela handlowego,
  - b) cen towarów w zakresie portfela niehandlowego i handlowego łącznie,
  - c) szczególnego cen instrumentów dłużnych w zakresie portfela handlowego,
  - d) ogólnego stóp procentowych w zakresie portfela handlowego,
  - e) gwarantowania emisji papierów wartościowych w zakresie portfela handlowego
— w sposób określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) ryzyka rozliczenia-dostawy w zakresie portfela handlowego, w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 3) ryzyka kontrahenta w zakresie portfela handlowego, w sposób określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia;
- 4) ryzyka walutowego, w sposób określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia;
- 5) ryzyka kredytowego:
  - a) w zakresie portfela niehandlowego,
  - b) w zakresie portfela handlowego
— w sposób określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 6) przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania, w sposób określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia;
- 7) pozostałych kategorii ryzyka — w zakresie i wysokości adekwatnej do ponoszonego ryzyka.

2. Całkowity wymóg kapitałowy obejmuje:

- 1) wymogi kapitałowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1—4 i pkt 5 lit. a oraz pkt 6 i 7 — w przypadku biur maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący;
- 2) wymogi kapitałowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b oraz pkt 4—7 — w przypadku biur maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest nieznaczący.

§ 5. 1. Biuro maklerskie oblicza zakres prowadzonej działalności, o którym mowa w § 4 ust. 2, rozumiany jako stosunek sumy wszystkich kwot kategorii zaliczonych do portfela handlowego do sumy bilansowej powiększonej o sumę wszystkich sald operacji pozabilansowych.

2. Zakres prowadzonej działalności biura maklerskiego uznaje się za znaczący, począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu, w którym jest spełniony przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) średnia arytmetyczna dziennych sum wszystkich nominalnych kwot kategorii zaliczonych do portfela handlowego, obliczona za ostatnie 250 dni robocze, przekroczyła równowartość 15 000 000 euro obliczoną w złotych według bieżącego kursu średniego ogłoszonego na dany dzień przez Narodowy Bank Polski;
- 2) suma wartości wszystkich nominalnych kwot kategorii zaliczonych do portfela handlowego, obliczona w poprzednim dniu roboczym, przekroczyła równowartość 20 000 000 euro obliczoną w złotych według bieżącego kursu średniego ogłoszonego na dany dzień przez Narodowy Bank Polski;
- 3) średnia arytmetyczna zakresu prowadzonej działalności, obliczona za ostatnie 250 dni robocze, przekroczyła 0,05;
- 4) zakres prowadzonej działalności w poprzednim dniu roboczym przekroczył 0,06.

3. Biuro maklerskie oblicza zakres prowadzonej działalności co najmniej na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

§ 6. 1. Biuro maklerskie dokonuje podziału przeprowadzanych operacji na portfel handlowy i portfel niehandlowy zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2 i 3.

2. Portfel handlowy biura maklerskiego obejmuje następujące kategorie:

- 1) operacje dokonywane we własnym imieniu i na własny rachunek z zamiarem osiągnięcia korzyści, w krótkich okresach, z rzeczywistych lub oczekiwanych różnic między rynkowymi cenami zakupu i sprzedaży lub też z innych odchyleń cen lub parametrów cenowych, oraz operacje dokonywane na własny rachunek w celu realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego albo umów o subemisję inwestycyjne lub usługowe;

2) operacje dokonywane na zlecenie osoby trzeciej we własnym imieniu i na własny rachunek, nawet jeżeli pozycje pierwotne określone w § 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia, wynikające z tych operacji, są w pełni kompensowane z pozycjami przeciwnymi;

3) umowy z udzielonym przez biuro maklerskie przyrzeczeniem odkupu oraz umowy o udzielenie przez biuro maklerskie pożyczki, których przedmiotem są aktywa uprzednio nabyte w wyniku operacji, o których mowa w pkt 1 lub 2, jeżeli nie zostały ujęte w portfelu handlowym na podstawie pkt 1 lub 2;

4) umowy z otrzymanym przez biuro maklerskie przyrzeczeniem odkupu oraz umowy o zaciągnięcie przez biuro maklerskie pożyczki, których przedmiotem są aktywa uprzednio nabyte w wyniku operacji, o których mowa w pkt 1 lub 2, jeżeli operacje te spełniają łącznie warunki określone w lit. a—c i e lub warunki określone w lit. d i e:

- a) pozycja pierwotna, określona w § 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia, wynikająca z danej operacji, podlega codziennej wycenie według jej wartości godziwej,
- b) istnieje możliwość dostosowywania przyjętego lub udzielonego zabezpieczenia w celu uwzględnienia istotnych zmian jego wartości godziwej,
- c) umowa przewiduje możliwość dokonania potrącenia wierzytelności biura maklerskiego z wierzytelnością drugiej strony umowy przysługującej jej wobec biura maklerskiego, w przypadku niewykonania przez drugą stronę umowy zobowiązań w ustalonym terminie,
- d) drugą stroną umowy jest podmiot, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 1 i 5 oraz § 8 pkt 1 i 2 załącznika nr 5 do rozporządzenia,
- e) cel zawarcia umowy mieści się w strategii działania biura maklerskiego oraz umowa ma charakter krótkoterminowy;

5) operacje nieujęte w pkt 1—4, pod warunkiem że:

- a) zobowiązania wynikające z danej operacji nie zostały wykonane pomimo upływu ustalonego terminu ich realizacji lub
- b) celem operacji jest zabezpieczenie ryzyka pozycji pierwotnych zaliczonych do portfela handlowego;

6) opłaty, prowizje, odsetki naliczone do dnia sprawozdawczego, dywidendy oraz depozyty zabezpieczające transakcje zawarte na rynku regulowanym lub na giełdzie towarowej, bezpośrednio związane z operacjami zaliczonymi do portfela handlowego.

3. Portfel niehandlowy biura maklerskiego obejmuje operacje niezaliczone do portfela handlowego, w szczególności mające charakter inwestycji długoterminowych lub służące zabezpieczeniu biura maklerskiego przed ryzykiem związanym z zaliczonymi do niego operacjami.

§ 7. 1. Biuro maklerskie oblicza poziom nadzorowanych kapitałów w sposób określony w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

2. W przypadku jakichkolwiek zmian wielkości poszczególnych składników nadzorowanych kapitałów biuro maklerskie koryguje poziom nadzorowanych kapitałów na bieżąco. Obowiązek skorygowania poziomu nadzorowanych kapitałów powstaje w szczególności w przypadku poniesienia przez biuro maklerskie znaczącej straty finansowej, stanowiącej ponad 50 % poziomu nadzorowanych kapitałów biura maklerskiego.

3. Biura maklerskie, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący, obliczają poziom nadzorowanych kapitałów w sposób określony w § 1 ust. 1 i 2 załącznika nr 8 do rozporządzenia, wykorzystując wielkość różnicy kapitałów uzupełniających III kategorii i aktywów nie płynnych wyłącznie na pokrycie wymogów kapitałowych, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a, c—e, pkt 2 i 3 oraz 6.

§ 8. Biuro maklerskie, którego zakres prowadzonej działalności jest znaczący, jest obowiązane do obliczania łącznego wyniku osiągniętego na wszystkich pozycjach pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do jego portfela handlowego, zrealizowanego w ciągu danego dnia roboczego, zgodnie z zasadami określo-

nymi w przepisach wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości. Wynik ten powinien być ustalany na koniec każdego dnia roboczego — według stanu na poprzedni dzień roboczy.

§ 9. 1. Biuro maklerskie jest obowiązane obliczać współczynnik wypłacalności.

2. Współczynnik wypłacalności biura maklerskiego oblicza się jako wyrażony w procentach stosunek wielkości nadzorowanych kapitałów do wartości pomnożonego przez 12,5 całkowitego wymogu kapitałowego.

3. Współczynnik wypłacalności jest obliczany przez biuro maklerskie nie rzadziej niż na koniec każdego dnia roboczego — według stanu na poprzedni dzień roboczy.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2001 r. w sprawie określenia wysokości środków własnych przeznaczonych na prowadzenie przez bank działalności maklerskiej w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności (Dz. U. Nr 84, poz. 910).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2003 r. (poz. 1033)

Załącznik nr 1

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA POZYCJI

A. Wyznaczanie pozycji pierwotnych

§ 1. Biuro maklerskie wyznacza pozycje pierwotne wynikające z wszelkich operacji bez względu na rodzaj rynku, na którym dokonano operacji, sposób rozliczenia operacji, możliwość odroczenia płatności oraz upływ terminu realizacji zobowiązań wynikających z operacji.

§ 2. Salda uwzględniane w rachunku pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych powinny być wyrażone w wartości rynkowej, przy czym wartość rynkową ustala się oraz salda walutowe przelicza się zgodnie z zasadami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

§ 3. Pozycja pierwotna w danym instrumencie bazowym oznacza saldo z danej operacji, przypisane instrumentowi bazowemu, którego dana operacja dotyczy, określone kwotą tego instrumentu, przy czym:

1) pozycja pierwotna długa brutto — oznacza posiadane instrumenty bazowe, jak również instrumenty bazowe do otrzymania w wyniku danej operacji,

bez względu na to, czy operacja ta rozliczana jest poprzez dostarczenie instrumentu bazowego, czy też poprzez zapłatę różnicy wynikającej z potrącenia wzajemnych wierzytelności;

2) pozycja pierwotna krótka brutto — oznacza stan pasywów bilansu wynikający z operacji danymi instrumentami bazowymi, jak również instrumenty bazowe do dostarczenia w wyniku danej operacji, bez względu na to, czy operacja ta rozliczana jest poprzez dostarczenie instrumentu bazowego, czy też poprzez zapłatę różnicy wynikającej z potrącenia wzajemnych wierzytelności.

§ 4. Transakcja terminowa prosta oznacza umowę kupna, sprzedaży lub zamiany instrumentów bazowych, której rozliczenie następuje w terminie określonym w umowie, dłuższym niż trzy dni robocze od dnia jej zawarcia, o ustalonym w umowie poziomie parametru cenowego, z wyłączeniem transakcji pakietowych.

§ 5. Transakcja terminowa opcyjna, w tym opcja, oznacza umowę kupna, sprzedaży lub zamiany prawa do nabycia lub prawa do zbycia określonej ilości albo

liczby instrumentów bazowych, której rozliczenie następuje w terminie lub okresie określonym w umowie, przy ustalonym w umowie poziomie parametru cenowego, przy czym:

- 1) opcje należy uwzględniać w rachunku pozycji pierwotnych w kwotach ich ekwiwalentów delta;
- 2) w przypadku opcji oferowanych w obrocie giełdowym należy stosować współczynniki delta ustalone przez daną giełdę, o ile współczynnik taki jest przez giełdę publikowany;
- 3) w przypadku opcji oferowanych w obrocie pozagiełdowym należy stosować współczynniki delta ustalone przez rynki pozagiełdowe lub w przypadku ich braku obliczone na podstawie własnych modeli wyceny opcji.

§ 6. 1. Transakcja terminowa złożona oznacza:

- 1) transakcję terminową opcyjną uprawniającą do zawarcia transakcji terminowej prostej lub
- 2) transakcję polegającą na jednoczesnym zawarciu kilku transakcji terminowych prostych lub terminowych opcyjnych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, transakcji terminowej złożonej przypisuje się wartość instrumentów bazowych do otrzymania albo instrumentów bazowych do wydania związanych z transakcją terminową prostą i uwzględnia się je w rachunku pozycji pierwotnych, w sposób określony w § 5.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, z transakcji terminowej złożonej wyodrębnia się transakcje składowe (transakcje terminowe proste lub transakcje terminowe opcyjne) i uwzględnia się je w rachunku pozycji pierwotnych, w sposób określony w § 4 i 5.

B. Obliczanie pozycji zagregowanych

§ 7. Pozycję netto w danym instrumencie bazowym oblicza się jako bezwzględną wartość różnicy pomiędzy sumą długich i sumą krótkich pozycji pierwotnych w tym instrumencie bazowym, przy czym pozycję tę oznacza się jako:

- 1) długą — gdy różnica ta jest większa od zera;
- 2) krótką — gdy różnica ta jest mniejsza od zera;
- 3) domkniętą — gdy różnica ta jest równa zero.

§ 8. Pozycję całkowitą oblicza się jako:

- 1) sumę długich albo sumę krótkich pozycji netto w poszczególnych instrumentach bazowych, w zależności od tego, która z tych sum jest wyższa co do bezwzględnej wartości, albo
- 2) sumę długich pozycji netto w poszczególnych instrumentach bazowych — gdy sumy, o których mowa w pkt 1, są sobie równe co do bezwzględnej wartości.

§ 9. 1. Globalną pozycję netto oblicza się jako różnicę bezwzględnych wartości sumy długich i sumy krótkich pozycji pierwotnych brutto w instrumentach bazowych.

2. Globalną pozycję brutto oblicza się jako sumę bezwzględnych wartości pozycji pierwotnych długich brutto i pozycji pierwotnych krótkich brutto w instrumentach bazowych.

C. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen instrumentów kapitałowych

I. Szczególne zasady wyznaczania pozycji w instrumentach kapitałowych

§ 10. Przez instrumenty kapitałowe rozumie się:

- 1) akcje;
- 2) prawa poboru akcji;
- 3) kwity depozytowe;
- 4) certyfikaty inwestycyjne;
- 5) inne papiery wartościowe obciążone ryzykiem cen papierów wartościowych lub jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych;
- 6) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych;
- 7) element kapitałowy papierów wartościowych zamiennych na papiery wartościowe wymienione w pkt 1—5 lub na jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, wyodrębniony w sposób określony w § 6.

§ 11. 1. Do wyznaczania pozycji pierwotnych w instrumentach kapitałowych stosuje się odpowiednio przepisy części A, przy czym:

- 1) przez instrumenty bazowe należy rozumieć poszczególne instrumenty kapitałowe;
- 2) przez parametry cenowe należy rozumieć ceny poszczególnych instrumentów bazowych.

2. Długie lub krótkie pozycje w transakcjach terminowych prostych, w których instrumentami bazowymi są instrumenty kapitałowe, są traktowane odpowiednio jak długie lub krótkie pozycje w instrumentach kapitałowych, do których te transakcje terminowe się odnoszą.

§ 12. Z rachunku pozycji w instrumentach kapitałowych wyłącza się instrumenty kapitałowe pomniejszające poziom nadzorowanych kapitałów.

§ 13. 1. Dla celów obliczania pozycji netto w poszczególnych instrumentach kapitałowych pozycje pierwotne wynikające z operacji na indeksach papierów wartościowych lub z operacji na jednostkach uczestnictwa funduszy inwestycyjnych można:

- 1) rozkładać na pozycje pierwotne w poszczególnych instrumentach bazowych zgodnie z ich aktualnym

udziałem w indeksie lub w jednostce uczestnictwa funduszy inwestycyjnych;

- 2) traktować jako pozycję pierwotną wynikającą z operacji na odrębnym instrumencie bazowym, którego cena jest średnią ważoną ceną papierów wartościowych zaliczonych do indeksu lub jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

2. Transakcja terminowa prosta kupna albo sprzedaży, której instrumentem bazowym jest indeks kapitałowych papierów wartościowych lub jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, dla celów ustalenia pozycji, stanowi odpowiednio pozycję długą albo krótką w instrumentach bazowych, ustaloną zgodnie z ust. 1.

§ 14. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen instrumentów kapitałowych oblicza się jako sumę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego cen instrumentów kapitałowych i wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych.

II. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego cen instrumentów kapitałowych oraz wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych

§ 15. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego cen instrumentów kapitałowych oblicza się dla pozycji pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego jako 8 % bezwzględnej wartości globalnej pozycji netto w instrumentach kapitałowych.

§ 16. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych oblicza się dla pozycji pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego metodą podstawową, określoną w § 17, lub metodą uproszczoną określoną w § 18.

§ 17. 1. Przy obliczaniu łącznego wymogu kapitałowego, o którym mowa w § 16, metodą podstawową zalicza się każdą pozycję pierwotną w danym instrumencie kapitałowym do jednej z następujących grup:

- 1) pozycje w instrumentach kapitałowych wynikające z transakcji terminowych, których przedmiotem są indeksy giełdowe uznanych giełd papierów wartościowych;
- 2) pozycje w instrumentach kapitałowych płynnych i zdwywersyfikowanych;
- 3) pozostałe pozycje w instrumentach kapitałowych.

2. Przez indeksy uznanych giełd papierów wartościowych rozumie się następujące indeksy:

- 1) All Ords — w Związku Australijskim;
- 2) ATX — w Republice Austrii;
- 3) BEL20 — w Królestwie Belgii;
- 4) CAC40 — w Republice Francuskiej;

- 5) DAX — w Republice Federalnej Niemiec;
- 6) DJ Euro STOXX 50 — indeks międzynarodowy;
- 7) Dow Jones Ind. Av. — w Stanach Zjednoczonych Ameryki;
- 8) EOE25 — w Królestwie Niderlandów;
- 9) Euronext 100 — indeks międzynarodowy;
- 10) FTSE mid250 — w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej;
- 11) Hang Seng — w Specjalnym Regionie Autonomicznym Hongkong;
- 12) IBEX35 — w Królestwie Hiszpanii;
- 13) IPC Index — w Meksykańskich Stanach Zjednoczonych;
- 14) MIB 30 — w Republice Włoskiej;
- 15) NASDAQ — w Stanach Zjednoczonych Ameryki;
- 16) Nikkei225 — w Japonii;
- 17) OMX — w Królestwie Szwecji;
- 18) S&P500 — w Stanach Zjednoczonych Ameryki;
- 19) Sao Paulo-Bovespa — w Federacyjnej Republice Brazylii;
- 20) SMI — w Konfederacji Szwajcarskiej;
- 21) TFSE 100 — w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej;
- 22) TSE35 — w Kanadzie;
- 23) WIG20 — w Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Przez instrumenty kapitałowe płynne i zdwywersyfikowane rozumie się instrumenty kapitałowe, które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) instrument kapitałowy ujęty jest w jednym z indeksów uznanych giełd papierów wartościowych;
- 2) utrzymywana przez biuro maklerskie pozycja netto w danym instrumencie kapitałowym nie przekracza 10 % globalnej pozycji brutto w instrumentach kapitałowych;
- 3) łączna wartość utrzymywanych przez biuro maklerskie pozycji netto w poszczególnych instrumentach kapitałowych, przekraczających 5 % globalnej pozycji brutto, nie przekracza 50 % pozycji globalnej brutto.

4. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego danego instrumentu kapitałowego oblicza się jako iloczyn bezwzględnej wartości pozycji netto w tym instrumencie i stopy narzutu w wysokości:

- 1) 0 % — w przypadku instrumentu będącego przedmiotem pozycji zaliczonej do grupy, o której mowa w ust. 1 pkt 1;

- 2) 4 % — w przypadku instrumentu będącego przedmiotem pozycji zaliczonej do grupy, o której mowa w ust. 1 pkt 2;
- 3) 8 % — w przypadku instrumentu będącego przedmiotem pozycji zaliczonej do grupy, o której mowa w ust. 1 pkt 3.

5. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów kapitałowych oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego poszczególnych instrumentów, obliczonych zgodnie z ust. 4.

§ 18. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych może być obliczany metodą uproszczoną jako 8 % sumy bezwzględnych wartości długich i krótkich pozycji netto w poszczególnych instrumentach kapitałowych, przy czym w rachunku tym nie uwzględnia się pozycji w instrumentach kapitałowych, wynikających z terminowych transakcji giełdowych, których przedmiotem są indeksy uznanych giełd papierów wartościowych.

D. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów

I. Szczególne zasady wyznaczania pozycji w towarach

§ 19. W rozumieniu przepisów niniejszej części:

- 1) za towary uważa się towary giełdowe określone w art. 2 pkt 2 lit. a—c ustawy o giełdach towarowych, z wyłączeniem złota;
- 2) za pozycje w towarach jednolitych uważa się pozycje w towarach identycznych (pozycje w różnych podkategoriach tego samego towaru), towarach wzajemnie zastępowalnych oraz towarach będących wobec siebie substytutami, jeśli współczynnik korelacji pomiędzy zmianami cen tych towarów

wynosi nie mniej niż 0,9 w okresie co najmniej jednego roku.

§ 20. Pozycje pierwotne w towarach wyznacza się na podstawie przepisów części A, przy czym:

- 1) przez instrumenty bazowe należy rozumieć poszczególne towary jednolite;
- 2) przez parametry cenowe należy rozumieć ceny poszczególnych towarów jednolitych.

§ 21. Przy obliczaniu łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów pomija się równe co do wartości bezwzględnej przeciwstawne pozycje pierwotne w danym towarze jednolitym, których terminy zapadalności przypadają:

- 1) w tym samym dniu albo
- 2) w odstępie co najwyżej 10 dni, jeśli wynikają one z transakcji dokonywanych na giełdzie towarowej.

II. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów

§ 22. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów oblicza się dla pozycji pierwotnych wynikających zarówno z operacji zaliczonych do portfela handlowego, jak i niehandlowego metodą uproszczoną, określoną w § 24, lub metodą terminów zapadalności określoną w § 23.

§ 23. 1. Obliczając wymóg kapitałowy, o którym mowa w § 22, metodą terminów zapadalności klasyfikuje się każdą pozycję pierwotną w danym towarze jednolitym, wyznaczoną zgodnie z przepisami części A i części D.I., do jednego z przedziałów rezydualnych terminów zapadalności określonych w drugiej kolumnie tabeli:

Numer przedziału	Przedziały rezydualnych terminów zapadalności	Stopa narzutu (w %)
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3
1	0—1 miesiąc	1,50
2	> 1—3 miesiące	1,50
3	> 3—6 miesięcy	1,50
4	> 6—12 miesięcy	1,50
5	> 1—2 lata	1,50
6	> 2—3 lata	1,50
7	> 3 lata	1,50

2. Pozycje pierwotne odpowiadające fizycznym zapasom danego towaru jednolitego należy zaklasyfikować do pierwszego przedziału zapadalności.

3. Na podstawie klasyfikacji, dokonanej zgodnie z ust. 1, w każdym przedziale terminów zapadalności

oblicza się sumę pozycji pierwotnych długich brutto i pozycji pierwotnych krótkich brutto.

4. Mniejsza z bezwzględnych wartości:

- 1) sumy pierwotnych pozycji długich brutto w danym przedziale rezydualnych terminów zapadalności

powiększonej o niedopasowaną pozycję długą z poprzedniego przedziału lub

- 2) sumy pierwotnych pozycji krótkich brutto w tym samym przedziale rezydualnych terminów zapadalności powiększonej o niedopasowaną pozycję krótką z poprzedniego przedziału

— stanowi dopasowaną pozycję w danym przedziale rezydualnych terminów zapadalności, zaś różnica między tymi wartościami bezwzględny stanowi niedopasowaną pozycję w tym przedziale; w pierwszym przedziale rezydualnych terminów zapadalności nie dokonuje się powiększenia sumy pozycji pierwotnych brutto.

5. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ceny danego towaru jednolitego oblicza się jako sumę:

- 1) bezwzględnych wartości dopasowanych pozycji w poszczególnych przedziałach rezydualnych terminów zapadalności, pomnożonych przez odpowiadające tym przedziałom stopy narzutu podane w trzeciej kolumnie tabeli określonej w ust. 1;
- 2) bezwzględnych wartości niedopasowanych pozycji w poszczególnych przedziałach rezydualnych terminów zapadalności, z wyłączeniem ostatniego, pomnożonych przez 0,6 %;
- 3) bezwzględnej wartości niedopasowanej pozycji w ostatnim przedziale rezydualnych terminów zapadalności, pomnożonej przez 15 %.

6. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka cen poszczególnych towarów jednolitych, obliczonych zgodnie z ust. 5.

§ 24. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen danego towaru jednolitego może być obliczony metodą uproszczoną jako suma 15 % bezwzględnej wartości globalnej pozycji netto w danym towarze jednolitym i 3 % globalnej pozycji brutto w danym towarze jednolitym.

2. Wysokość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka cen poszczególnych towarów jednolitych, obliczonych zgodnie z ust. 1.

E. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych

I. Szczególne zasady wyznaczania pozycji w instrumentach dłużnych

§ 25. Przez instrumenty dłużne rozumie się:

- 1) dłużne papiery wartościowe, w tym w szczególności: bony skarbowe, obligacje, dłużny element zamiennych papierów wartościowych, listy zastawne, certyfikaty depozytowe, czek bankierskie, z wyłączeniem własnych dłużnych papierów wartościowych;

2) kwoty depozytów i lokat wynikające z terminowych transakcji na stopę procentową;

3) inne instrumenty dłużne będące przedmiotem obrotu dokonywanego przez biuro maklerskie.

§ 26. Pozycje pierwotne w instrumentach dłużnych wyznacza się zgodnie z przepisami części A, w podziale na waluty denominacji tych instrumentów, przy czym:

- 1) przez instrument bazowy należy rozumieć instrument dłużny;
- 2) przez parametr cenowy należy rozumieć rentowność do wykupu lub cenę instrumentu dłużnego;
- 3) złożenie lokaty lub przyjęcie depozytu wynikających z terminowych transakcji na stopę procentową traktuje się jak transakcje terminowe, których instrumentem bazowym są instrumenty dłużne skutkujące identycznymi płatnościami jak przedmiotowe lokaty lub depozyty, i uwzględnia się je w rachunku pozycji w następujący sposób:

- a) transakcje terminowe proste — wynikającej z transakcji pozycji pierwotnej przypisuje się odpowiedni rezydualny termin zapadalności; jednocześnie w rachunku pozycji uwzględnia się również pozycję pierwotną w tym samym instrumencie bazowym, przeciwstawną do wcześniej wymienionej, i przypisuje się jej odpowiedni rezydualny termin zapadalności równy okresowi od dnia sprawozdawczego do dnia zapadalności danej transakcji terminowej,
- b) transakcje terminowe opcyjne — wynikającej z transakcji pozycji pierwotnej w instrumencie bazowym, równej jego ekwiwalentowi delta, przypisuje się odpowiedni rezydualny termin zapadalności; jednocześnie w rachunku pozycji uwzględnia się również pozycję pierwotną w tym samym instrumencie bazowym, równą jego ekwiwalentowi delta, przeciwstawną do wcześniej wymienionej, i przypisuje się jej rezydualny termin zapadalności równy okresowi od dnia sprawozdawczego do dnia zapadalności danej transakcji opcyjnej.

§ 27. Dla celów obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych, transakcjom terminowym (prostym i opcyjnym), których instrumentem bazowym są instrumenty dłużne, przypisuje się wyłącznie tę spośród pozycji pierwotnych, o których mowa w § 26 pkt 3, która ma dłuższy rezydualny termin zapadalności.

§ 28. Przez pozycję o niskim ryzyku szczególnym rozumie się pozycje pierwotne:

- 1) w instrumentach bazowych, którym przypisano wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z § 11 załącznika nr 5;
- 2) wynikające z operacji, których wartość zależy wyłącznie od rentowności do wykupu instrumentów uznawanych na danym rynku za wolne od ryzyka

kredytowego, w szczególności instrumenty dłużne wyemitowane przez Skarb Państwa.

§ 29. Przez pozycje o obniżonym ryzyku szczególnym rozumie się pozycje pierwotne w instrumentach bazowych:

- 1) którym przypisano wagę ryzyka równą 20 % zgodnie z § 12 załącznika nr 5;
- 2) notowanych na rynkach regulowanych, które posiadają indeksy, o których mowa w § 17 ust. 2;
- 3) posiadających ocenę na poziomie co najmniej inwestycyjnym przyznaną przez co najmniej dwie z poniższych agencji ratingowych:
  - a) CERA (lub FITCH Polska),
  - b) Duff & Phelps,

- c) Fitch IBCA,
- d) Moody's Investors Services,
- e) Standard & Poor's Corporation,
- f) Thompson Bank Watch.

II. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych

§ 30. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych oblicza się dla pozycji pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego.

§ 31. Pozycje netto w poszczególnych instrumentach dłużnych wyrażonych w danej walucie zalicza się do jednej z grup wymienionych w kolumnie pierwszej tabeli:

Grupy pozycji	Rezydualny termin zapadalności	Stopa narzutu (w %)
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3
Pozycje o niskim ryzyku szczególnym		0,00
Pozycje o obniżonym ryzyku szczególnym	do 6 miesięcy	0,25
	> 6—24 miesiące	1,00
	> 24 miesiące	1,60
Pozostałe pozycje		8,00

§ 32. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych wyrażonych w danej walucie oblicza się jako sumę iloczynów pozycji netto w tych instrumentach, obliczonych zgodnie z przepisami części E.l., przez stopy narzutu odpowiadające grupom pozycji, do których zostały zaliczone, określone w kolumnie trzeciej tabeli, o której mowa w § 31.

§ 33. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych, dla wszystkich walut obcych, oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych dla poszczególnych walut, zgodnie z § 32.

F. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych

I. Szczególne zasady wyznaczania pozycji

§ 34. W rozumieniu przepisów niniejszej części:

- 1) za instrumenty bazowe uważa się:
  - a) waluty obce,
  - b) towary,
  - c) instrumenty kapitałowe,
  - d) instrumenty dłużne;

2) za pozycję pierwotną w danym instrumencie bazowym uważa się każde saldo wynikające z transakcji i określone kwotą waluty, dla której obliczany jest wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych.

§ 35. Pozycje pierwotne w instrumentach bazowych wyznacza się zgodnie z przepisami części A, z uwzględnieniem zasad wyznaczania pozycji w instrumentach bazowych, przy czym salduje się pary przeciwstawnych pozycji pierwotnych wynikających również z transakcji, o których mowa w § 4—6, spełniających następujące warunki:

- 1) są wyrażone w tej samej walucie;
- 2) poziomy rentowności do wykupu są identyczne lub różnica między nimi nie przekracza 30 punktów bazowych;
- 3) kupony, jeśli istnieją, są identyczne lub różnica między nimi nie przekracza 30 punktów bazowych;
- 4) rezydualne terminy zapadalności następują tego samego dnia — w przypadku terminów krótszych niż 1 miesiąc lub nie różnią się o więcej niż:
  - a) 7 dni — w przypadku terminów od 1 miesiąca do jednego roku,

b) 30 dni — w przypadku terminów przekraczających jeden rok.

II. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych

§ 36. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych oblicza się dla pozycji pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego metodą terminów zapadalności, określoną w § 37, lub metodą zaktualizowanego średniego okresu zwrotu określoną w § 38.

§ 37. 1. Obliczając wymóg kapitałowy, o którym mowa w § 36, metodą terminów zapadalności — pozycje

pierwotne dzieli się na dwie grupy w zależności od wysokości kuponu w następujący sposób:

- 1) grupa A — obejmująca pozycje pierwotne z kuponem większym lub równym 3 %;
- 2) grupa B — obejmująca pozycje pierwotne z kuponem mniejszym niż 3 %.

2. Pozycje pierwotne w instrumentach bazowych wyrażone w danej walucie, obliczone zgodnie z przepisami części F.I., zalicza się do jednego z przedziałów rezidualnych terminów zapadalności (przedział), podzielonych na trzy strefy przedziałów zapadalności (strefa), z uwzględnieniem wysokości kuponu, zgodnie z tabelą:

Strefa	Lp.	Przedziały rezidualnych terminów zapadalności		Mnożnik (%)	
		Grupa A	Grupa B	dla PLN	dla pozostałych walut
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3	kolumna 4	kolumna 5	kolumna 6
Pierwsza	1	0—1 miesiąc	0—1 miesiąc	0,00	0,00
	2	> 1—3 miesiące	> 1—3 miesiące	0,50	0,20
	3	> 3—6 miesięcy	> 3—6 miesięcy	1,00	0,40
	4	> 6—12 miesięcy	> 6—12 miesięcy	1,75	0,70
Druga	5	> 1—2 lata	> 1—1,9 lat	3,13	1,25
	6	> 2—3 lata	> 1,9—2,8 lat	4,38	1,75
	7	> 3—4 lata	> 2,8—3,6 lat	5,63	2,25
Trzecia	8	> 4—5 lat	> 3,6—4,3 lat	6,88	2,75
	9	> 5—7 lat	> 4,3—5,7 lat	8,13	3,25
	10	> 7—10 lat	> 5,7—7,3 lat	9,38	3,75
	11	> 10—15 lat	> 7,3—9,3 lat	11,25	4,50
	12	> 15—20 lat	> 9,3—10,6 lat	13,13	5,25
	13	> 20 lat	> 10,6—12 lat	15,00	6,00
	14		> 12—20 lat	20,00	8,00
	15		> 20 lat	31,25	12,50

3. Na podstawie klasyfikacji, dokonanej zgodnie z ust. 2, w każdym przedziale oblicza się ważone pozycje pierwotne brutto jako iloczyny wartości godziwych poszczególnych pozycji pierwotnych i mnożników odpowiadających tym przedziałom.

4. Mniejsza z bezwzględnych wartości:

- 1) sumy ważonych pozycji pierwotnych długich albo
- 2) sumy ważonych pozycji pierwotnych krótkich w danym przedziale

— stanowi ważoną pozycję dopasowaną w danym przedziale, zaś różnica między ich wartościami bez-

względny stanowi ważoną pozycję niedopasowaną w tym przedziale.

5. Mniejsza z sum:

- 1) bezwzględnych wartości ważonych długich pozycji niedopasowanych albo
- 2) bezwzględnych wartości ważonych krótkich pozycji niedopasowanych danej strefy

— stanowi ważoną pozycję dopasowaną w tej strefie, zaś różnica między ich wartościami bezwzględnymi stanowi ważoną pozycję niedopasowaną w tej strefie.

6. Mniejsza z bezwzględnych wartości:
- 1) ważonej pozycji niedopasowanej w pierwszej strefie albo
  - 2) ważonej pozycji niedopasowanej w drugiej strefie — stanowi ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i drugą.
7. Mniejsza z bezwzględnych wartości:
- 1) ważonej pozycji niedopasowanej w drugiej strefie, pomniejszonej o ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i drugą, albo
  - 2) ważonej pozycji niedopasowanej w trzeciej strefie — stanowi ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami drugą i trzecią.
8. Obliczeń, o których mowa w ust. 6 i 7, można dokonać, przyjmując odwrotną numerację stref.
9. Ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i trzecią stanowi mniejsza z bezwzględnych wartości:
- 1) ważonej pozycji niedopasowanej w pierwszej strefie, pomniejszonej o ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i drugą, albo
  - 2) ważonej pozycji niedopasowanej w trzeciej strefie pomniejszonej o ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami drugą i trzecią.
10. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych dla danej waluty oblicza się jako sumę:
- 1) 10 % sumy ważonych pozycji dopasowanych w poszczególnych przedziałach;
  - 2) 40 % ważonej pozycji dopasowanej w strefie pierwszej;
  - 3) 30 % ważonej pozycji dopasowanej w strefie drugiej;
  - 4) 30 % ważonej pozycji dopasowanej w strefie trzeciej;
  - 5) 40 % ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami pierwszą i drugą;
  - 6) 40 % ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami drugą i trzecią;
  - 7) 150 % ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami pierwszą i trzecią oraz
  - 8) 100 % pozycji globalnej netto obliczonej dla ważonych pozycji pierwotnych, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach części A i B oraz z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach części F.I.
11. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych dla poszczególnych walut, zgodnie z ust. 10.
- § 38. 1. Wymóg kapitałowy, o którym mowa w § 36, można obliczyć metodą zaktualizowanego średniego okresu zwrotu, ustalając dla każdej pozycji pierwotnej w instrumencie bazowym wyrażonym w danej walucie następujące wskaźniki:
- 1) rentowność do wykupu;
  - 2) średni okres zwrotu;
  - 3) zaktualizowany średni okres zwrotu.
2. Pozycje pierwotne w instrumentach bazowych wyrażone w danej walucie, obliczone zgodnie z przepisami części F.I., należy zaklasyfikować do jednej ze stref zaktualizowanego średniego okresu zwrotu (strefa) zgodnie z tabelą:

Strefa	Zaktualizowany średni okres zwrotu instrumentu bazowego pozycji pierwotnej (w latach)	Założona zmiana rentowności do wykupu (w %)	
		dla PLN	dla pozostałych walut
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3	kolumna 4
1	> 0,0—1,0	2,50	1,00
2	> 1,0—3,6	2,13	0,85
3	> 3,6	1,75	0,70

3. W każdej strefie oblicza się okresowo ważne pozycje pierwotne jako iloczyny wartości godziwych poszczególnych pozycji pierwotnych, ich zaktualizowanych średnich okresów zwrotu oraz wielkości założonych zmian rentowności do wykupu odpowiadających tym strefom.

4. W każdej strefie oblicza się sumę okresowo ważonych pozycji pierwotnych długich i sumę okresowo ważonych pozycji pierwotnych krótkich. Mniejsza z ich bezwzględnych wartości stanowi okresowo ważoną pozycję dopasowaną w tej strefie, zaś różnica między ich wartościami bezwzględnymi stano-

wi okresowo ważoną pozycję niedopasowaną w tej strefie.

5. Mniejsza z bezwzględnych wartości:

- 1) okresowo ważonej pozycji niedopasowanej w pierwszej strefie albo
  - 2) okresowo ważonej pozycji niedopasowanej w drugiej strefie
- stanowi okresowo ważoną dopasowaną pozycję pomiędzy strefami pierwszą i drugą.

6. Mniejsza z bezwzględnych wartości:

- 1) okresowo ważonej pozycji niedopasowanej w drugiej strefie, pomniejszonej o okresowo ważoną dopasowaną pozycję pomiędzy strefami pierwszą i drugą, albo
  - 2) okresowo ważonej pozycji niedopasowanej w trzeciej strefie
- stanowi okresowo ważoną dopasowaną pozycję pomiędzy strefami drugą i trzecią.

7. Obliczeń, o których mowa w ust. 6, można dokonać, przyjmując odwrotną numerację stref zaktualizowanego średniego okresu zwrotu.

8. Okresowo ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i trzecią stanowi mniejsza z bezwzględnych wartości:

- 1) okresowo ważonej pozycji niedopasowanej w pierwszej strefie pomniejszonej o okresowo ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i drugą albo
- 2) okresowo ważonej pozycji niedopasowanej w trzeciej strefie pomniejszonej o okresowo ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami drugą i trzecią.

9. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych dla danej waluty oblicza się jako sumę:

- 1) 2 % sumy okresowo ważonych pozycji dopasowanych w poszczególnych strefach;
- 2) 40 % okresowo ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami pierwszą i drugą;

3) 40 % okresowo ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami drugą i trzecią;

4) 150 % okresowo ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami pierwszą i trzecią oraz

5) 100 % pozycji globalnej netto obliczonej dla okresowo ważonych pozycji pierwotnych, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach części A i B oraz z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach części F.I.

10. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych dla poszczególnych walut, zgodnie z ust. 9.

G. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka gwarantowania emisji papierów wartościowych

§ 39. Przez gwarantowanie emisji papierów wartościowych rozumie się zawarcie przez biuro maklerskie umowy o subemisję inwestycyjną, o której mowa w art. 4 pkt 10 ustawy.

§ 40. Pozycję netto w gwarantowanych emisjach danego papieru wartościowego oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością udzielonych przez subemitenta inwestycyjnego zobowiązań do nabycia, na własny rachunek, całości lub części papierów wartościowych oferowanych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej a wartością dokonanych subskrypcji, uzyskanych regwarancji dla poszczególnych emisji tego papieru wartościowego lub wartością sprzedanych papierów wartościowych w ramach pierwszej oferty publicznej.

§ 41. Dzień zerowy oznacza dzień, w którym biuro maklerskie staje się bezwarunkowo zobowiązane do objęcia (zakupu) znanej liczby papierów wartościowych po uzgodnionej cenie.

§ 42. Wymóg kapitałowy z tytułu gwarantowania emisji papierów wartościowych oblicza się poprzez odpowiednie zastosowanie przepisów części C, E, F oraz załączników nr 4 i 6, przyjmując, że pozycje pierwotne oznaczają pozycje netto w gwarantowanych emisjach danego papieru wartościowego, obliczone zgodnie z § 40, pomnożone przez odpowiadające im współczynniki przeliczeniowe określone w poniższej tabeli:

	Współczynniki przeliczeniowe					
	dłużne papiery wartościowe			pozostałe papiery wartościowe		
	ryzyko szczególne	ryzyko ogólne stóp procentowych i ryzyko walutowe	koncentracja zaangażowania	ryzyko szczególne	ryzyko ogólne i ryzyko walutowe	koncentracja zaangażowania
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3	kolumna 4	kolumna 5	kolumna 6	kolumna 7
w okresie od podpisania umowy do dnia zerowego	0 %	0 %	0 %	10 %	10 %	0 %
w pierwszym dniu roboczym po dniu zerowym	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %
w drugim i trzecim dniu roboczym po dniu zerowym	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %
w czwartym dniu roboczym po dniu zerowym	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
w piątym dniu roboczym po dniu zerowym	75 %	75 %	75 %	75 %	75 %	75 %
w szóstym i dalszych dniach roboczych po dniu zerowym	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

§ 43. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu gwarantowania wszystkich emisji papierów wartościowych oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych, obliczonych zgodnie z § 42 dla poszczególnych papierów wartościowych, z zastrzeżeniem § 44 i 45.

§ 44. Pozycje netto w gwarantowanych emisjach dłużnych papierów wartościowych, obliczone zgodnie z § 40 i 42, dla celów obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu gwarantowania emisji papierów wartościowych mogą być traktowane jako integralna część całego portfela handlowego biura maklerskiego.

§ 45. Pozycje netto w gwarantowanych emisjach pozostałych papierów wartościowych, obliczone

zgodnie z § 40, dla celów obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu gwarantowania emisji papierów wartościowych mogą być traktowane jako integralna część całego portfela handlowego biura maklerskiego i wchodzi w jego skład w 100 % swej nominalnej wartości.

§ 46. Wymogi kapitałowe z tytułu gwarantowania emisji papierów wartościowych, w rozumieniu § 39, oblicza się do dnia faktycznego przejęcia emisji, lub jej części, lub do dnia wygaśnięcia zobowiązania biura maklerskiego z tytułu gwarantowania emisji lub faktycznego nabycia papierów wartościowych w ramach pierwszej oferty publicznej.

Załącznik nr 2

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA ROZLICZENIA-DOSTAWY

A. Szczególne zasady wyznaczania pozycji

§ 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia-dostawy oblicza się dla pozycji pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego.

§ 2. 1. W przypadku pozycji pierwotnych zapydłych, a nierozliczonych, oblicza się różnicę między ich bieżącą wartością godziwą a wartością wynikającą z ustalonej ceny rozliczenia danego instrumentu bazowego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do transakcji:

- 1) z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu;
- 2) udzielania lub przyjmowania pożyczek papierów wartościowych lub towarów.

§ 3. Pozycje pierwotne, dla których różnica, o której mowa w § 2 ust. 1, jest wartością dodatnią, zalicza się do przedziałów opóźnień określonych w pierwszej kolumnie poniższej tabeli, zgodnie z liczbą dni, jakie upłynęły po ich dniu zapadalności:

Przedział opóźnienia (liczba dni roboczych po dniu zapadalności)	Współczynnik przeliczeniowy (w %)	Współczynnik przeliczeniowy (w %)
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3
5—15	8	0,5
16—30	50	4,0
31—45	75	9,0
46 i więcej	100	zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 2

B. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rozliczenia-dostawy

§ 4. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia-dostawy oblicza się metodą podstawową określoną w § 5 albo metodą uproszczoną określoną w § 6.

§ 5. Obliczanie łącznego wymogu kapitałowego, o którym mowa w § 4, metodą podstawową polega na:

- 1) obliczaniu w danym przedziale opóźnienia sumy bezwzględnych wartości różnic, o których mowa w § 2 ust. 1, poszczególnych pozycji pierwotnych zaliczonych do danego przedziału opóźnienia, zgodnie z § 3, pomnożonej przez odpowiadający danemu przedziałowi opóźnienia współczynnik przeliczeniowy z kolumny drugiej tabeli określonej w § 3, oraz
- 2) zsumowaniu obliczonych, w sposób określony w pkt 1, iloczynów w poszczególnych przedziałach opóźnienia.

§ 6. 1. Łączny wymóg kapitałowy może być obliczany metodą uproszczoną jako suma wymogów kapitałowych w poszczególnych przedziałach opóźnienia.

2. Wymogi kapitałowe w poszczególnych przedziałach opóźnienia oblicza się jako:

- 1) sumę nominalnych wartości pozycji pierwotnych, o których mowa w § 3, zaliczonych do tego przedziału, pomnożoną przez odpowiedni współczynnik przeliczeniowy z trzeciej kolumny tabeli przedstawionej w § 3 — w przypadku pozycji, których rozliczenie opóźnione jest o nie więcej niż 45 dni roboczych, oraz
- 2) sumę bezwzględnych wartości różnic, o których mowa w § 2 ust. 1, odpowiadających pozycjom zaliczonym do tego przedziału, zgodnie z § 3 — w przypadku pozycji, których rozliczenie opóźnione jest o ponad 46 dni roboczych.

Załącznik nr 3

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA KONTRAHENTA

§ 1. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta oblicza się dla pozycji wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego jako sumę następujących wymogów kapitałowych:

- 1) z tytułu dokonanych przedpłat, dostarczonych instrumentów bazowych przed otrzymaniem za nie płatności, obliczonego w sposób określony w § 2;
- 2) z tytułu transakcji z udzielonym i otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, transakcji udzielania i przyjmowania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, obliczonego w sposób określony w § 3;

3) z tytułu transakcji terminowych, obliczonego w sposób określony w § 4;

4) z innych tytułów, obliczonego w sposób określony w § 5.

§ 2. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu dokonania zapłaty lub dostawy instrumentu bazowego operacji przed otrzymaniem dostawy lub zapłaty, z wyłączeniem transakcji objętych funduszem rozliczeniowym, oblicza się jako 8 % sumy należnej zapłaty lub wartości godzinowej należnych instrumentów bazowych pomnożonych przez, określone w ust. 2, wagi ryzyka przypisane poszczególnym kontrahentom sklasyfikowanym zgodnie

z zasadami zawartymi w przepisach części B załącznika nr 5:

- 1) w przypadku operacji krajowych — od dnia dokonania przez biuro maklerskie zapłaty lub dostawy instrumentu bazowego;
- 2) w przypadku operacji transgranicznych — od dnia następującego po dniu dokonania przez biuro maklerskie zapłaty lub dostawy instrumentu bazowego.

2. Procentowe wagi ryzyka kontrahenta ustalone są jako:

- 1) waga ryzyka kontrahenta 0 %:
  - a) podmioty klasy I,
  - b) podmioty klasy II i III w zakresie operacji z tymi podmiotami w części zabezpieczonej:
    - kwotą pieniężną przekazaną na rachunek biura maklerskiego,
    - gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty klasy I,
    - dłużnymi papierami wartościowymi, których emitentem jest podmiot klasy I;
- 2) waga ryzyka kontrahenta 20 %:
  - a) podmioty klasy II w zakresie operacji nieobjętych wagą ryzyka kontrahenta 0 %,
  - b) podmioty klasy III w zakresie operacji nieobjętych wagą ryzyka kontrahenta 0 %, w części zabezpieczonej:
    - gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty klasy II,
    - dłużnymi papierami wartościowymi, których emitentem jest podmiot klasy II;
- 3) waga ryzyka kontrahenta 50 % — dla podmiotów klasy III w zakresie transakcji terminowych nieobjętych niższymi wagami ryzyka kontrahenta;
- 4) waga ryzyka kontrahenta 100 % — dla podmiotów klasy III w zakresie operacji nieobjętych niższymi wagami ryzyka kontrahenta.

§ 3. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu transakcji z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu oraz z tytułu transakcji zaciągania lub udzielania pożyczek papierów wartościowych lub towarów oblicza się jako 8 % wielkości obliczonych zgodnie z ust. 2—3, pomnożonych przez, określone w § 2 ust. 2, wagi ryzyka przypisane poszczególnym kontrahentom sklasyfikowanym zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach części B załącznika nr 5.

2. W przypadku transakcji z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielania pożyczek papierów wartościowych lub towarów oblicza się różnicę pomiędzy wartością godziwą przekazanych papierów wartościowych lub towarów a kwotą otrzymaną lub odpowiednio wartością godziwą przyjętego zabezpieczenia, jeśli różnica ta jest wartością dodatnią.

3. W przypadku transakcji z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu lub transakcji zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów oblicza się różnicę pomiędzy kwotą przekazaną lub odpowiednio wartością godziwą ustanowionego zabezpieczenia a wartością godziwą otrzymanych papierów wartościowych lub towarów, jeśli różnica ta jest wartością dodatnią.

4. Różnice, o których mowa w ust. 2 lub 3, oblicza się dla każdej transakcji z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu oraz transakcji zaciągania lub udzielania pożyczek papierów wartościowych lub towarów oddzielnie.

5. Przy obliczaniu wartości godziwej przekazanych lub otrzymanych papierów wartościowych lub towarów oraz zabezpieczenia uwzględnia się naliczone odsetki.

§ 4. Wymóg kapitałowy z tytułu transakcji terminowych oblicza się w sposób określony w przepisach załącznika nr 5.

§ 5. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta dla należności wynikających z opłat, prowizji, odsetek i dywidend oraz depozytów zabezpieczających związanych z operacjami zaliczonymi do portfela handlowego oblicza się w sposób określony w przepisach załącznika nr 5.

Załącznik nr 4

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA WALUTOWEGO

A. Szczególne zasady wyznaczania pozycji

§ 1. 1. Pozycje walutowe oraz pozycje w złocie oblicza się zgodnie z zasadami wyznaczenia pozycji określonymi w przepisach części A załącznika nr 1, z zastrzeżeniem ust. 6, przy czym:

- 1) przez instrumenty bazowe należy rozumieć poszczególne waluty obce oraz złoto, a także wszelkie

inne instrumenty bazowe, o ile ich wartość wyrażona jest w walucie obcej;

- 2) przez parametry cenowe należy rozumieć kursy walut obcych lub cenę złota.

2. Z zastrzeżeniem ust. 5, wybrane walutowe pozycje pierwotne mogą być uznane za pozycje o charakterze strukturalnym, które podlegają wyłączeniu z ra-

chunku pozycji walutowych, przy czym walutowe pozycje pierwotne o charakterze strukturalnym rozumiane są jako długoterminowe walutowe salda bilansowe związane z posiadaniem i utrzymywaniem:

- 1) dotacji dla oddziałów zagranicznych biur maklerskich;
- 2) sald transakcji mających na celu zabezpieczenie wymogów kapitałowych biura maklerskiego przed ryzykiem walutowym.

3. Przed wyłączeniem wybranych walutowych pozycji pierwotnych uznanych za pozycje o charakterze strukturalnym z rachunku pozycji walutowych biura maklerskie jest obowiązane poinformować Komisję o uznaniu wybranych walutowych pozycji pierwotnych za pozycje strukturalne, przedkładając:

- 1) informacje dotyczące rodzaju, wielkości i struktury walutowej tych pozycji;
- 2) uzasadnienie celowości i zastosowania wyłączenia z punktu widzenia ryzyka walutowego.

4. Walutowe pozycje pierwotne uznane przez biuro maklerskie za pozycje o charakterze strukturalnym wyłącza się z rachunku pozycji walutowych poprzez korektę sumy bilansowej pozycji walutowej i pozabilansowej pozycji walutowej.

5. W przypadku zmian stanu faktycznego w stosunku do informacji wymienionych w ust. 3 biuro maklerskie zaprzestaje wyłączenia pozycji strukturalnych, chyba że uprzednio poinformuje Komisję, stosując odpowiednio przepisy ust. 3.

6. Pozycje walutowe wyznacza się zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) pozycje pierwotne długie lub krótkie składają się z sumy aktywów i pasywów wyrażonych w walucie obcej, bez uwzględnienia pozycji pozabilansowych, oraz z wyłączeniem wielkości aktywów i pasywów biura maklerskiego stanowiących środki pieniężne wyrażone w walucie obcej należące do klientów, które są zdeponowane na rachunkach bankowych prowadzonych dla biura maklerskiego;
- 2) transakcje terminowe proste kupna, których instrumentem bazowym są waluty obce lub złoto, są traktowane jako pozycje długie, zaś transakcje terminowe proste sprzedaży jako pozycje krótkie;
- 3) ekwiwalent delta wartości walut obcych do otrzymania z tytułu terminowych transakcji opcyjnych traktowany jest jako pozycja długa, zaś ekwiwalent delta wartości walut obcych do wydania z tytułu terminowych transakcji opcyjnych traktowany jest jako pozycja krótka;

4) wynikająca z transakcji terminowych złożonych, po ich odpowiednim rozłożeniu i zastosowaniu zasad dotyczących transakcji terminowych prostych i opcyjnych, wartość walut obcych do otrzymania traktowana jest jako pozycja długa, zaś wartość walut obcych do wydania jako pozycja krótka;

5) umowy zamiany przyszłych płatności w walutach obcych na warunkach z góry określonych przez strony traktuje się jako połączenie pozycji długiej w walucie obcej do otrzymania i pozycji krótkiej w walucie obcej do dostarczenia.

7. Jeżeli kurs utworzonej na mocy porozumień międzynarodowych rozliczeniowej waluty obcej lub jednostki rozliczeniowej jest ustalany w stosunku do koszyka wybranych walut obcych, to salda wyrażone w tej walucie lub jednostce rozliczeniowej uwzględnia się odpowiednio w rachunku walutowych pozycji pierwotnych po ich rozłożeniu na waluty składowe.

B. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego

§ 2. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego obliczany jest wyłącznie w sytuacji, gdy suma całkowitej pozycji walutowej biura maklerskiego, ustalonej w sposób określony w § 8 załącznika nr 1, i jego pozycji netto w złocie przekracza 2 % poziomu nadzorowanych kapitałów.

§ 3. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego obliczany jest poprzez:

- 1) obliczenie pozycji netto w każdej walucie obcej i w złocie;
- 2) przeliczenie pozycji netto na walutę krajową według bieżącego kursu średniego danej waluty ogłoszonego na dzień obliczeń przez Narodowy Bank Polski lub bieżącej na dzień obliczeń ceny rynkowej złota;
- 3) zsumowanie pozycji długich netto w każdej walucie przeliczonych na walutę krajową;
- 4) zsumowanie pozycji krótkich netto w każdej walucie przeliczonych na walutę krajową;
- 5) ustalenie całkowitej pozycji walutowej jako sumy długich lub sumy krótkich pozycji netto w walutach obcych w zależności od tego, która z tych sum jest większa co do bezwzględnej wartości;
- 6) zsumowanie pozycji netto w złocie i całkowitej pozycji walutowej;
- 7) pomnożenie przez 8 % sumy uzyskanej w sposób, o którym mowa w pkt 6.

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO

A. Zasady ogólne

§ 1. 1. Biura maklerskie, których zakres prowadzonej działalności nie jest znaczący, obliczają wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie portfela niehandlowego i portfela handlowego łącznie.

2. Biura maklerskie, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący, obliczają wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie portfela niehandlowego.

§ 2. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę wartości aktywów obciążonych ryzykiem i wartości udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem, pomnożoną przez 8 %.

§ 3. Sumę wartości aktywów obciążonych ryzykiem oblicza się jako sumę wartości poszczególnych kategorii aktywów pomnożonych przez przypisane im procentowe wagi ryzyka, w zależności od podmiotów biorących udział w operacjach.

§ 4. Sumę wartości udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem oblicza się jako sumę iloczynów ekwiwalentów bilansowych udzielonych zobowiązań pozabilansowych i odpowiadających im procentowych wag ryzyka kontrahenta, określonych w § 2 ust. 2 załącznika nr 3.

§ 5. Ekwiwalent bilansowy udzielonego zobowiązania pozabilansowego oblicza się:

- 1) jako iloczyn wartości udzielonego zobowiązania pozabilansowego i przypisanej mu procentowej wagi ryzyka, określonej w § 15 — w przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych o charakterze gwarancyjnym;
- 2) zgodnie z § 16 — w przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych wynikających z transakcji terminowych.

B. Klasyfikacja podmiotów

§ 6. 1. Przez państwa należące do strefy A, z zastrzeżeniem ust. 2, rozumie się:

- 1) państwa członkowskie Unii Europejskiej;
- 2) państwa należące do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD);
- 3) państwa, które zawarły porozumienia w sprawie udzielania kredytów z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (IMF), w związku z Ogólnym Porozumieniem o Zaciąganiu Kredytów (GAB).

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się wobec:

- 1) państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw należących do OECD, jeżeli restrukturyzują lub kiedykolwiek, od momentu przyjęcia odpowiednio do Unii Europejskiej lub do OECD, restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne;
- 2) pozostałych państw, o których mowa w ust. 1, jeżeli restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat.

§ 7. 1. Do podmiotów klasy I zalicza się:

- 1) banki centralne i rządy państw należących do strefy A oraz Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, a także instytucje rządowe szczebla centralnego i Narodowy Bank Polski;
- 2) Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (KUKKE);
- 3) Bankowy Fundusz Gwarancyjny;
- 4) Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna;
- 5) uznane giełdy i izby rozliczeniowe, wymagające codziennego regulowania wysokości depozytów zabezpieczających — w przypadku gdy są one stroną transakcji terminowej.

2. Przed zaliczeniem podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 5, do klasy I biuro maklerskie dokonuje oceny ich wiarygodności.

3. Ocenę, o której mowa w ust. 2, biuro maklerskie przekazuje Komisji, której przysługuje prawo zmiany dokonanej przez biuro maklerskie kwalifikacji.

§ 8. Do podmiotów klasy II zalicza się:

- 1) banki oraz instytucje kredytowe mające siedzibę w państwach należących do strefy A;
- 2) domy maklerskie, biura maklerskie, towarowe domy maklerskie, o których mowa w art. 37 ustawy o giełdach towarowych, inne instytucje finansowe oraz firmy inwestycyjne mające siedzibę w państwach należących do strefy A;
- 3) władze lokalne lub regionalne państw należących do strefy A oraz jednostki samorządów terytorialnych Rzeczypospolitej Polskiej i ich związki;
- 4) wielostronne banki rozwoju:
  - a) Afrykański Bank Rozwoju,
  - b) Azjatycki Bank Rozwoju,
  - c) Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju,
  - d) Europejski Fundusz Inwestycyjny,

- e) Fundusz Przesiedleńczy Rady Europy,
  - f) Karaibski Bank Rozwoju,
  - g) Międzyamerykańska Korporacja Inwestycyjna,
  - h) Międzyamerykański Bank Rozwoju,
  - i) Międzynarodowa Korporacja Finansowa,
  - j) Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju,
  - k) Nordycki Bank Inwestycyjny;
- 5) Europejski Bank Inwestycyjny.

§ 9. Podmioty niezaliczone do klasy I lub II uznaje się za podmioty klasy III.

C. Procentowe wagi ryzyka aktywów obciążonych ryzykiem

§ 10. 1. Należności, o których mowa w § 11—14, ujmuje się w kwocie netto po pomniejszeniu o wartość utworzonych odpisów aktualizujących wartość, łącznie z należnymi odsetkami.

2. Należności biura maklerskiego od innych biur maklerskich, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji ujmuje się w wartości pomniejszonej o wartość należności z tytułu zawartych transakcji objętych funduszem rozliczeniowym.

§ 11. Waga ryzyka w wysokości 0 % stosowana jest dla następujących aktywów:

- 1) środki pieniężne;
- 2) należności przysługujące od podmiotów klasy I;
- 3) należności przysługujące od podmiotów klasy II i III, w części zabezpieczonej:
  - a) kwotą pieniężną przekazaną na rachunek biura maklerskiego,
  - b) gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty klasy I,
  - c) dłużnymi papierami wartościowymi, których emitentem jest podmiot klasy I;
- 4) dłużne papiery wartościowe, których emitentem jest podmiot klasy I;
- 5) dłużne papiery wartościowe, których emitentem jest podmiot klasy II lub III, w części gwarantowanej (poręczonej) przez podmioty klasy I;
- 6) aktywa niewymienione w pkt 2—5 pomniejszające poziom nadzorowanych kapitałów biura maklerskiego, w tym aktywa niepiętne.

§ 12. Waga ryzyka w wysokości 20 % stosowana jest dla następujących aktywów:

- 1) należności przysługujące od podmiotów klasy II, w części nieobjętej wagą ryzyka 0 %;

- 2) należności przysługujące od podmiotów klasy III, w części nieobjętej wagą ryzyka 0 %, ale zabezpieczonej:
  - a) gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty klasy II,
  - b) dłużnymi papierami wartościowymi, których emitentem jest podmiot klasy II;
- 3) dłużne papiery wartościowe, których emitentem jest podmiot klasy II;
- 4) dłużne papiery wartościowe, których emitentem jest podmiot klasy III, w części nieobjętej wagą ryzyka 0 %, ale gwarantowanej (poręczonej) przez podmioty klasy II.

§ 13. Waga ryzyka w wysokości 50 % stosowana jest dla należności przysługujących od podmiotów klasy III, w części nieobjętej wagami ryzyka 0 % i 20 %, ale zabezpieczonej hipoteką.

§ 14. Waga ryzyka w wysokości 100 % stosowana jest dla następujących aktywów:

- 1) należności nieobjęte wagami ryzyka 0 %, 20 % lub 50 %, w tym należności z tytułu rozrachunków z kontrahentami, których tożsamości nie można ustalić;
- 2) papiery wartościowe, w części nieobjętej wagami ryzyka 0 %, 20 % lub 50 %, udziały i inne składniki kapitałów własnych innych podmiotów, niepomniejszające poziomu nadzorowanych kapitałów biura maklerskiego;
- 3) pozostałe aktywa niepomniejszające poziomu nadzorowanych kapitałów biura maklerskiego, z wyłączeniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

D. Udzielone zobowiązania pozabilansowe

§ 15. Procentowe wagi ryzyka udzielonych zobowiązań pozabilansowych ustalone są jako:

- 1) waga ryzyka 0 % dla zobowiązań zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji lub poręczenia z pierwotnym terminem wykonalności do jednego roku lub które można bezwarunkowo wypowiedzieć w każdej chwili bez uprzedzenia, oraz dla transakcji sprzedaży opcji lub warrantów;
- 2) waga ryzyka 20 % dla zobowiązań wygasających z chwilą realizacji transakcji będącej ich podstawą, dla których zabezpieczenie stanowi wystawy towar;
- 3) waga ryzyka 50 % dla następujących rodzajów zobowiązań:
  - a) udzielonych gwarancji jakości odsprzedawanych towarów i zapłaty odszkodowania (w szczególności gwarancji przetargowych,

gwarancji dobrego wykonania umowy, gwarancji zapłaty podatku) oraz innych gwarancji lub poręczeń niestanowiących zabezpieczenia aktywów osób trzecich,

- b) nieodwołalnych akredytyw zabezpieczających, niestanowiących zabezpieczenia aktywów osób trzecich,
- c) niewykorzystanych udzielonych zobowiązań, takich jak zobowiązania zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji lub poręczenia z pierwotnym terminem wykonalności powyżej jednego roku;
- 4) waga ryzyka 100 % dla następujących rodzajów zobowiązań:
- a) udzielonych gwarancji lub poręczeń zabezpieczających aktywa osób trzecich,
- b) nieodwołalnych akredytyw zabezpieczających aktywa osób trzecich,
- c) udzielonych poręczeń wekslowych,
- d) udzielonych zobowiązań z tytułu transakcji z prawem zwrotu przedmiotu transakcji lub roszczeń z nim związanych,
- e) umów sprzedaży aktywów z przyrzeczeniem odkupu, jeśli inne przepisy wymagają ich ujmowania jako kategorii pozabilansowych,
- f) nieopłaconej części udziałów, akcji lub innych papierów wartościowych,
- g) pozostałych udzielonych zobowiązań pozabilansowych, z wyłączeniem transakcji terminowych.

E. Ekwiwalenty bilansowe transakcji terminowych

§ 16. Dla celów obliczania ekwiwalentu bilansowego transakcji terminowych, z wyłączeniem transakcji sprzedaży opcji lub warrantów, stosuje się:

- 1) metodę zaangażowania bieżącego, określoną w § 17:
- a) do transakcji zaliczonych do portfela handlowego biura maklerskiego, którego zakres prowadzonej działalności jest znaczący,
- b) do transakcji, których instrumentem bazowym są instrumenty kapitałowe, metale szlachetne, z wyłączeniem złota, lub inne towary;
- 2) metodę zaangażowania bieżącego, określoną w § 17, albo metodę zaangażowania pierwotnego określoną w § 18 — do pozostałych transakcji.

§ 17. Metoda zaangażowania bieżącego polega na tym, że:

- 1) ekwiwalent bilansowy zobowiązania pozabilansowego oblicza się jako sumę kosztu zastąpienia i oczekiwanej przyszłej straty;
- 2) za koszt zastąpienia przyjmuje się:
- a) zysk na pozycjach pierwotnych wynikających z danego zobowiązania, zrealizowany w okresie od powstania zobowiązania, albo
- b) zero — w przypadku gdy nie zrealizowano zysku;
- 3) oczekiwaną przyszłą stratę oblicza się jako iloczyn nominalnej kwoty transakcji pomnożonej przez wagi ryzyka przypisane poszczególnym transakcjom zgodnie z tabelą:

Lp.	Kategoria transakcji ¹	Rezydualny termin zapadalności ²			
		do 14 dni	powyżej 14 dni — do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy — do 1 roku	powyżej 1 roku za każdy rozpoczęty rok ³
		(w %)			
	A	B	C	D	E
1	Transakcje stopy procentowej	0,00	0,25	0,50	1,00
2	Transakcje walutowe	0,00	1,00	3,00	5,00
3	Transakcje ceny metali szlachetnych	0,00	1,00	3,00	5,00
4	Transakcje ceny akcji	2,00	4,00	6,00	8,00
5	Transakcje cen towarów	4,00	6,00	10,00	12,00
6	Inne	6,00	8,00	12,00	15,00

¹ — Transakcje, których instrument bazowy jest wyrażony w walucie obcej, zalicza się do transakcji walutowych, z tym że transakcje zamiany stopy procentowej wyrażone w jednej walucie zalicza się do transakcji stopy procentowej

² — Od dnia sprawozdawczego do ustalonego dnia zapadalności transakcji

³ — Maksymalnie do 100 % łącznie za cały okres trwania transakcji

§ 18. Metoda zaangażowania pierwotnego polega na tym, że ekwiwalent bilansowy zobowiązania pozabilansowego oblicza się jako iloczyn teoretycznej (nominalnej) wartości instrumentu bazowego transakcji i współczynnika konwersji kredytowej przypisanego transakcji na podstawie tabeli:

Lp.	Kategoria transakcji ¹	Pierwotny termin zapadalności ²			
		do 14 dni	powyżej 14 dni — do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy — do 1 roku	powyżej 1 roku za każdy rozpoczęty rok ³
		(w %)			
	A	B	C	D	E
1	Transakcje stopy procentowej	0,00	0,50	1,00	1,00
2	Transakcje walutowe	0,00	2,00	5,00	5,00
3	Transakcje ceny złota	1,00	2,00	5,00	5,00

¹ — Transakcje, których instrument bazowy jest wyrażony w walucie obcej, zalicza się do transakcji walutowych, z tym że transakcje zamiany stopy procentowej wyrażone w jednej walucie zalicza się do transakcji stopy procentowej

² — Od dnia zawarcia transakcji do ustalonego dnia jej zapadalności

³ — Maksymalnie do 100 % łącznie za cały okres trwania transakcji

Załącznik nr 6

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU PRZEKROCZENIA LIMITU KONCENTRACJI ZAANGAŻOWANIA

A. Zasady ogólne

§ 1. Suma zaangażowania obciążonego ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych nie może przekroczyć limitu koncentracji zaangażowania, który wynosi 25 % sumy kapitałów podstawowych i uzupełniających II kategorii.

§ 2. Suma zaangażowań przekraczających 10 % sumy kapitałów podstawowych i uzupełniających II kategorii biura maklerskiego w stosunku do podmiotów, o których mowa w § 1, nie może być wyższa niż 800 % tych kapitałów.

§ 3. Suma pożyczek pieniężnych, gwarancji i poręczeń udzielonych pracownikom biura maklerskiego nie może przekroczyć 10 % wielkości kapitałów podstawowych, o których mowa w § 2 załącznika nr 8.

§ 4. Przepisów § 1—2 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) stroną zobowiązaną wobec biura maklerskiego są podmioty klasy I, o których mowa w § 7 załącznika nr 5, z wyłączeniem uznanych giełd;
- 2) stroną zobowiązaną wobec biura maklerskiego są podmioty klasy II, o których mowa w § 8 załącznika nr 5, lub podmioty prowadzące regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, przy czym:
  - a) wierzytelności o okresie zapadalności do jednego roku pomija się w całej wartości,
  - b) wierzytelności o okresie zapadalności powyżej jednego roku, ale nieprzekraczającym trzech lat, ujmuje się w zaangażowaniu, o którym mowa w § 5, w ważonej wagą 20 % wartości,
  - c) wierzytelności o okresie zapadalności powyżej trzech lat ujmuje się w całej wartości w zaangażowaniu, o którym mowa w § 5;
- 3) wierzytelność lub udzielone zobowiązanie pozabilansowe są zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem udzielonym przez podmioty klasy I, do wysokości zabezpieczenia;
- 4) wierzytelność lub udzielone zobowiązanie pozabilansowe są zabezpieczone zastawem na prawach wynikających z papierów wartościowych, których emitentami są podmioty klasy I, do wysokości zabezpieczenia;
- 5) wierzytelność lub udzielone zobowiązanie pozabilansowe jest zabezpieczone kwotą pieniężną, która została przeniesiona na własność i na rachunek biura maklerskiego, do wysokości tej kwoty;
- 6) wierzytelność powstała z tytułu wystawienia weksla, z terminem zapadalności do jednego roku, który został wystawiony przez dom maklerski, instytucję kredytową lub bank;

- 7) wierzytelność z tytułu dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez inny dom maklerski, bank lub instytucję kredytową, podlegających z mocy prawa nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów, o ile w przypadku upadłości emitenta posiadacze tych papierów mają zagwarantowane pierwszeństwo spłaty;
- 8) zaangażowanie jest pozycją pomniejszającą poziom nadzorowanych kapitałów, o których mowa w przepisach załącznika nr 8;
- 9) wierzytelność wynika z bieżących operacji kupna lub sprzedaży walut obcych — w okresie do dwóch dni roboczych po dokonaniu płatności;
- 10) wierzytelność lub zobowiązanie wynikają z operacji kupna lub sprzedaży papierów wartościowych albo praw majątkowych — w okresie do pięciu dni roboczych od dnia dokonania zapłaty lub dostawy papierów wartościowych albo praw majątkowych, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej.

B. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania

§ 5. Zaangażowanie biura maklerskiego wobec danego podmiotu oblicza się jako sumę:

- 1) zaangażowań biura maklerskiego wobec tego podmiotu w portfelu handlowym, obejmujących:
  - a) nadwyżkę długich pozycji netto nad krótkimi pozycjami netto we wszystkich instrumentach bazowych wyemitowanych przez ten podmiot, wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego,
  - b) pozycję netto w gwarantowanych emisjach papierów wartościowych tego podmiotu, obliczoną w sposób określony w § 40 załącznika nr 1,
  - c) pozycję netto wynikającą z umowy o subemisję usługową podpisanej z tym podmiotem; pozycję tę oblicza się jako iloczyn ilości papierów wartościowych objętych subemisją usługową i ich ceny wynikającej z umowy o subemisję usługową,
  - d) wierzytelności wobec tego podmiotu wynikające z operacji, o których mowa w przepisach załączników nr 2 i 3, rozumiane jako suma:
    - iloczynu sumy wymogów kapitałowych określonych w przepisach załącznika nr 2 i § 2—3 załącznika nr 3 przez liczbę 12,5,
    - sumy ekwiwalentów bilansowych operacji, o których mowa w § 4 i 5 załącznika nr 3, oraz
- 2) zaangażowania biura maklerskiego wobec tego podmiotu w portfelu niehandlowym, stanowiącego sumę wierzytelności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych wynikających z operacji z tym podmiotem, zaliczonych do portfela niehandlowego, z wyłączeniem aktywów pomniejszających poziom nadzorowanych kapitałów.

§ 6. Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania oblicza się jako sumę nadwyżek zaangażowania biura maklerskiego wobec poszczególnych podmiotów ponad limity ustalone zgodnie z przepisami § 1—3.

§ 7. 1. Dopuszcza się przekroczenie przez biuro maklerskie limitu koncentracji zaangażowania wobec danego podmiotu, pod warunkiem że:

- 1) wierzytelności biura maklerskiego wobec poszczególnych podmiotów wynikające z operacji zaliczonych do portfela niehandlowego nie przekraczają limitów, o których mowa w § 1—3, co oznacza, że przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania dotyczy wyłącznie portfela handlowego;
- 2) biuro maklerskie włącza do rachunku całkowitego wymogu kapitałowego łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania, zgodnie z § 8;
- 3) suma zaangażowania biura maklerskiego wobec jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych, powodujących przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania przez okres nie dłuższy niż 10 dni roboczych, nie przekracza 500 % poziomu nadzorowanych kapitałów biura maklerskiego;
- 4) suma wielkości przekraczających limit koncentracji zaangażowania przez okres dłuższy niż 10 dni roboczych nie przekracza 600 % poziomu nadzorowanych kapitałów biura maklerskiego.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, biuro maklerskie informuje Komisję o przypadkach przekroczenia w danym kwartale limitów koncentracji zaangażowania określonych w § 1 i 2, podając nazwę kontrahenta i kwotę przekroczenia limitu.

3. Biuro maklerskie nie może dokonywać transakcji mających na celu obniżenie wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitów koncentracji zaangażowania, w szczególności polegających na rozliczaniu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania wobec podmiotu przed upływem 10 dni jego trwania i podejmowania nowego zaangażowania wobec tego podmiotu, ani też nie przenosi czasowo przekroczenia limitu do innej instytucji.

§ 8. Wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania stanowi wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania w portfelu handlowym.

§ 9. W celu obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania w portfelu handlowym, z łącznego zaangażowania biura maklerskiego wobec podmiotu, w przypadku którego występuje przekroczenie limitu, wyodrębnia się składniki zaliczone do portfela handlowego o łącznej wartości równej kwocie przekroczenia, którym przypisano największe:

- 1) stopy narzutu z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych i instrumentów dłużnych określonych zgodnie z przepisami odpowiednio § 16—18 załącznika nr 1 i części E.II. załącznika nr 1;
- 2) wagi ryzyka kontrahenta lub współczynniki przeliczeniowe zgodnie z przepisami odpowiednio załącznika nr 3 lub części A załącznika nr 2.

§ 10. Wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania w portfelu handlowym wobec danego podmiotu oblicza się jako:

- 1) 200 % sumy wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych i instrumentów dłużnych określonych w przepisach odpowiednio § 16—18 załącznika nr 1 i części E.II. załącznika nr 1 i wymogów kapitałowych obliczonych na podstawie przepisów załączników nr 2 i 3 dla składników, o których mowa w § 9 — jeśli przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania trwa przez okres nie dłuższy niż 10 dni;

- 2) sumę iloczynów wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych i instrumentów dłużnych, określonych w przepisach § 16—18 załącznika nr 1 i części E.II. załącznika nr 1, i wymogów kapitałowych obliczonych na podstawie przepisów załączników nr 2 i 3 dla składników, o których mowa w § 9, zaklasyfikowanych do odpowiednich przedziałów nadwyżki zaangażowań określonych w pierwszej kolumnie poniższej tabeli, przez odpowiadające tym składnikom współczynniki określone w drugiej kolumnie tej tabeli, przy czym zaliczanie składników do poszczególnych przedziałów należy wykonać, poczynawszy od pierwszego z tych przedziałów, zaliczając do niego składnik o najniższej stopie narzutu, wadze ryzyka lub współczynniku przeliczeniowym, poprzez kolejne przedziały, zaliczając do nich składniki o coraz to wyższych stopach narzutu, wagach ryzyka lub współczynnikach przeliczeniowych — jeśli przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania trwa przez okres dłuższy niż 10 dni:

Nadwyżka zaangażowania (w relacji do nadzorowanych kapitałów w %)	Współczynnik w %
kolumna 1	kolumna 2
do 40	200
40—60	300
60—80	400
80—100	500
100—250	600
ponad 250	900

Załącznik nr 7

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU POZOSTAŁYCH RYZYK

§ 1. Wymóg kapitałowy z tytułu pozostałych ryzyk jest równy 25 % stałych kosztów operacyjnych, wykazanych w ostatnim zbadanym rocznym sprawozdaniu finansowym biura maklerskiego, z zastrzeżeniem § 3.

§ 2. Przez stałe koszty operacyjne rozumie się sumę następujących rodzajów kosztów:

- 1) opłaty na rzecz izby gospodarczej;
- 2) wynagrodzenia;
- 3) ubezpieczenia społeczne;
- 4) świadczenia na rzecz pracowników;
- 5) zużycie materiałów i energii;
- 6) koszty utrzymania i wynajmu budynków;
- 7) pozostałe koszty rzeczowe;
- 8) amortyzacja;
- 9) prowizje i inne opłaty;
- 10) pozostałe koszty prowadzenia działalności maklerskiej, określone w przepisach wydanych na podsta-

wie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości, z wyłączeniem:

- a) kosztów z tytułu afiliacji,
- b) opłat na rzecz regulowanych rynków papierów wartościowych, giełd towarowych oraz na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna i giełdowych izb rozrachunkowych,
- c) podatków i innych opłat o charakterze publicznoprawnym;
- 11) pozostałe koszty operacyjne, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości;
- 12) utworzone rezerwy i odpisy aktualizujące należności.

§ 3. W ciągu pierwszego roku prowadzenia działalności maklerskiej zastosowanie mają wymogi kapitałowe z tytułu pozostałych ryzyk równe 25 % stałych kosztów operacyjnych, oznaczonych na dany rok w analizie ekonomiczno-finansowej możliwości prowadzenia działalności maklerskiej, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 10 ustawy.

Załącznik nr 8

OBLICZANIE POZIOMU NADZOROWANYCH KAPITAŁÓW

§ 1. 1. W przypadku biur maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący, nadzorowane kapitały stanowią sumę kapitałów podstawowych, uzupełniających II kategorii i uzupełniających III kategorii pomniejszoną o pozycje pomniejszające poziom nadzorowanych kapitałów, zwane dalej aktywami niepiętnymi.

2. Biura maklerskie, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący, uwzględniają kapitały uzupełniające III kategorii i aktywa niepiętne w poziomie kapitałów nadzorowanych tylko wtedy, gdy różnica kapitałów uzupełniających III kategorii i aktywów niepiętnych jest dodatnia.

3. W przypadku biur maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest nieznaczący, nadzorowane kapitały stanowią sumę kapitałów podstawowych i uzupełniających II kategorii.

§ 2. 1. Kapitały podstawowe ustalone na potrzeby obliczenia poziomu nadzorowanych kapitałów obejmują:

- 1) kapitały zasadnicze biura maklerskiego, które stanowią:
  - a) fundusz wydzielony na działalność maklerską,
  - b) pozostałe fundusze rezerwowe;
- 2) pozycje pomniejszające kapitały podstawowe, które stanowią:
  - a) wartość firmy,
  - b) inne, niż wartość firmy, wartości niematerialne i prawne,
  - c) stratę na koniec okresu sprawozdawczego, obliczoną narastająco od początku roku obrotowego;
- 3) inne pozycje pomniejszające kapitały podstawowe, które stanowią akcje i udziały banków, domów maklerskich, firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i innych instytucji finansowych będące inwestycjami długoterminowymi w rozumieniu ustawy o rachunkowości i zaliczane do portfela niehandlowego biura maklerskiego.

2. W przypadku gdy wartość poszczególnych akcji i udziałów danego banku, domu maklerskiego, firmy inwestycyjnej, instytucji kredytowej i innej instytucji finansowej, o których mowa w ust. 1 pkt 3, stanowi nie więcej niż 10 % kapitałów (funduszy) własnych tego podmiotu i nie więcej niż 10 % sumy kapitałów podstawowych i uzupełniających II kategorii biura maklerskiego, przed pomniejszeniem jej o wartość tych akcji i udziałów, wówczas ich wartości nie uwzględnia się w kapitałach podstawowych.

§ 3. Kapitały uzupełniające II kategorii ustalone na potrzeby obliczania poziomu nadzorowanych kapitałów nie mogą być wyższe niż wysokość kapitałów podstawowych i obejmują fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego dokonanej na podstawie odrębnych przepisów.

§ 4. Kapitały uzupełniające III kategorii ustalone na potrzeby obliczenia poziomu nadzorowanych kapitałów obejmują:

- 1) zrealizowany i niezrealizowany zysk kapitałowy z wszystkich pozycji pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego, osiągnięty w bieżącym okresie sprawozdawczym, pomniejszony o znane obciążenia;
- 2) stratę (ze znakiem ujemnym) zrealizowaną na wszystkich pozycjach pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela niehandlowego, zrealizowaną w bieżącym okresie sprawozdawczym, w części nieujętej w kapitale podstawowym.

§ 5. Aktywa niepiętne ustalone na potrzeby obliczenia poziomu nadzorowanych kapitałów obejmują:

- 1) rzeczowy majątek trwały, z wyjątkiem wartości nieruchomości obciążonej hipoteką z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów;
- 2) należności netto z pozostałym terminem zapadalności dłuższym niż 90 dni, z wyjątkiem należności z tytułu warunkowego zakupu instrumentów finansowych i pożyczek udzielanych pod zastaw papierów wartościowych oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i należności z tytułu podatków i innych opłat o charakterze publicznoprawnym.

Załącznik nr 9

STOPA ZABEZPIECZENIA

§ 1. 1. Stopa zabezpieczenia nie może wynosić, z zastrzeżeniem ust. 2, mniej niż 8 %.

2. W ciągu pierwszego roku prowadzenia działalności maklerskiej stopa zabezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może wynosić mniej niż 14 %.

3. W przypadku biura maklerskiego, powstałego w wyniku połączenia dwóch lub więcej banków prowadzących działalność maklerską, na potrzeby obliczania stopy zabezpieczenia, za początek okresu prowadzenia działalności maklerskiej uważa się:

- 1) termin rozpoczęcia działalności maklerskiej przez biuro maklerskie posiadające w chwili łączenia największy kapitał własny;
- 2) termin rozpoczęcia działalności maklerskiej przez biuro maklerskie dłużej prowadzące działalność maklerską — w przypadku gdy fundusze własne łączących się biur maklerskich są równe.

§ 2. Stopa zabezpieczenia jest obliczana jako iloraz wielkości nadzorowanych kapitałów i zobowiązań łącznych pomnożony przez 100 %.

§ 3. 1. Zobowiązania łączne, o których mowa w § 2, są równe zobowiązaniom ogółem pomniejszonym o zobowiązania z tytułu wpłat na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub w publicznym obrocie pierwotnym, wyłącznie w przypadku zawarcia odpowiedniej umowy z bankiem, w którym znajdować się będzie zablokowany rachunek środków pieniężnych klientów z wpłatami na papiery wartościowe.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać na szczególności wskazanie rachunku bankowego, na którym lokowane będą środki klientów pochodzące z wpłat na papiery wartościowe, postanowienie o niewypłacaniu, wykorzystaniu lub dysponowaniu w jakikolwiek sposób, przez biuro maklerskie, środkami znaj-

dującymi się na tym rachunku oraz zapewnienie, że po prawomocnym zarejestrowaniu oferowanych papierów wartościowych przez sąd rejestrowy środki pieniężne zostaną bezwarunkowo wypłacone na rzecz emitenta, a wszelkie nadpłacone kwoty, w przypadku nadsubskrypcji, zwrócone klientom.

§ 4. 1. Bieżącą wysokość stopy zabezpieczenia biuro maklerskie ustala na koniec każdego dnia roboczego — według stanu na poprzedni dzień roboczy.

2. O każdorazowym niedotrzymaniu wymaganej minimalnej wysokości stopy zabezpieczenia biuro maklerskie bezzwłocznie powiadamia Komisję.

Załącznik nr 10

POZIOM ZAANGAŻOWANIA

§ 1. 1. Maksymalny poziom zaangażowania biura maklerskiego ustala się jako:

$$BPZ = \sum_{i=1}^n (p_i \times m_i) + \sum_{j=1}^k d_j$$

- 1) osiemdziesięciokrotność bieżących kapitałów nadzorowanych — w pierwszym roku działalności;
- 2) stukrotność bieżących kapitałów nadzorowanych — w drugim roku działalności;
- 3) studziesięciokrotność bieżących kapitałów nadzorowanych — w trzecim roku i następnych latach działalności.

2. W przypadku biura maklerskiego, powstałego w wyniku połączenia dwóch lub więcej biur maklerskich, na potrzeby obliczania maksymalnego poziomu zaangażowania, początek okresu prowadzenia działalności maklerskiej ustala się w sposób określony w załączniku nr 9.

§ 2. Bieżący poziom zaangażowania jest obliczany według następującego wzoru:

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- BPZ — bieżący poziom zaangażowania,
 p_i — wartość i-tego instrumentu finansowego,
 m_i — liczbę i-tego instrumentu finansowego klientów, z wyjątkiem instrumentów finansowych dopuszczonych do publicznego obrotu, zewidencjonowanych na rachunkach, o których mowa art. 9 ust. 2 ustawy,
 d_j — środki pieniężne j-tego klienta,
 j — 1...k — klientów,
 i — 1...n — instrumenty finansowe.

§ 3. 1. Bieżący poziom zaangażowania ustala biuro maklerskie na koniec każdego dnia roboczego — według stanu na poprzedni dzień roboczy.

2. O każdorazowym niedotrzymaniu maksymalnego poziomu zaangażowania biuro maklerskie bezzwłocznie powiadamia Komisję.

1034

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia 4 czerwca 2003 r.

w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia rejestru cywilnych statków powietrznych oraz znaków i napisów na statkach powietrznych

Na podstawie art. 42 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. — Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 130, poz. 1112) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej — transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 32, poz. 302 oraz z 2003 r. Nr 19, poz. 165).

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe zasady prowadzenia rejestru cywilnych statków powietrznych, tryb składania wniosków o wpis do rejestru cywilnych statków po-